

„Znano vam je, kako priljubljena je bila moja kuhinja pri častnikih, in kako visoko so cenili posebno eno jed. Pa ni bilo nič družega nego pečene miši, ki sem jih ponoči nalovil in drugi dan pripravil tako ukusno. Ker so hoteli častniki skrivnost moje kuhe na vsak način zvedeti, zalezovali so me neko noč in videli, kako sem lovil miši in jih nosil v kuhinjo. Ko sem jim drugi dan predstavil priljubljeno jedilo, so me napadli, polili z vrelo juho, odrezali mi kos repa ter kričali, naj ga skuham z mišmi vred. Na to so me na pol mrtvega zapodili iz tabora, in zdaj si delijo moje prihranjeno bogastvo.“

„Nama se tudi ni godilo ugodneje“, reče zajec in pove mucu svoje dogodke.

„Kaj hočemo zdaj začeti?“ vpraša boječe lisica.

„Domov idimo in delajmo!“ zdihne zajček.

Obvelja.

Trojica se vrne domov. Če so dobili med potom kako repo ali izstradano miško, bila jim je dobrodošla slaščica. Po mnogih težavah so dospeli v svoje domovje. Zajec se je udinjal pri bogatem inozemskem zajcu; maček je ostal pri mlinarjevih in je lovil pridno miši, lisica pa je vstopila v službo pri starem lovcu, kateremu je preganjala dolg čas s svojimi kratkočasnicami in pripovedkami.

Imeli so zdaj vsi trije složno življenje in gotov zaslužek, in ni jim bilo treba več stradati. Ako se jim je pa dozdevalo njih mirno življenje včasih res nekoliko dolgočasno, zmislili so se na žalostni konec vojaškega tabovanja in takoj so bili zopet veseli in zadovoljni.

Pol za smeh, pol za res.

Iz torbe o. Ivana Svetokriškega.

(Priredil Josip Balič.)

1. Taletes.

Taletes je bil zvezdogled v starih časih. Nekoč je opazoval zvezde na svojem vrtu tik globoke jame pozno v noč. Zamaknil se je bil tako v to opazovanje, da je bil popolnoma pozabil na bližnjo jamo. Ko se je po dolgem premišljanju obrnil na drugo plat, mu je nenadoma izpodrsnilo, da je plosknil v jamo, kakor je bil dolg in širok. Tudi tedaj je videl zvezde, kajti udaril se je bil prav občutljivo. Dekla, ki mu je prihitela na pomoč, je pa dejala: „Prav se godi takim, ki hočejo spoznati reči, ki so nad njimi; na to pa ne pazijo, kaj imajo pod nogami.“

2. Iznenadeni tat.

Pred več stoletji, v časih, ko je še Marko Polo brodil po morju, je odplula v Indijo velika jadrnica, na kateri se je vozilo mnogo ljudi. Med

temi je bil tudi neki astrolog ali zvezdogled, velik prijatelj ladjinega kapitana ali glavarja.

Neki dan — bili so že daleč na odprtem morju — se pritoži kapitan prav zaupljivo zvezdogledu, rekoč: „Žal mi je, da so med nami tudi tatovi, kajti skoro vsak dan mi kaj zmanjka. Še hujše pa mi dé, ker ne morem zaslediti tatu.“ Zvezdogled se na to prisrčno nasmeje in v svesti si svoje prebrisanosti reče: „Le brez skrbi bodite, gospod glavar, ga že ujamem jaz.“ —

Od tega dne je opazoval zvezdogled vse natanko po ladji. Res se je prigodilo, da je zaslišal čez nekaj dni, da v glavarjevi sobici nekdo ropota. Radoveden pogleda skozi špranjico, pa opazi nekega morščaka, kako je skril srebrno žlico v nedra in potem na tihem odšel. „Našel sem ga“, si misli zvezdogled ter si mane od veselja roke. Vendar nikomur nič ne pové.

Kapitan, videč, da mu je ukradena celo žlica, se razljuti. Ves nevoljen steče k zvezdogledu ter mu zopet potoži. A zvezdogled ga potolaži, rekoč: „Ga že imam lopova; kmali vam ga pokažem. A preden to storim, prosim, da pozovete vse potnike na krov, ter da postavite mizo na sredo.

Ko se je bilo to zvršilo, stopi dolgolasi zvezdogled k mizi sredi zbrane množice. Odpre debelo, zamazano knjigo ter pogleda malo v njo. Odloživši jo, vzame daljnogled ter gleda nepremično v nebo. Vsi se mu čudijo. Ko daljnogled odloži, zgrabi mahoma za svojo palico ter zavpije samozavestno: „Zdaj, zdaj vam pokažem tatu!“ To rekši zamahne neusmiljeno s palico po onem morščaku kričeč: „Ta je ukradel žlico!“

Ta nepričakovani, skrivnostni zvezdogledov čin je presunil tako nemilo borega morščaka ter ga tako oplašil, da je pri tisti priči pripoznal tatvino in povrnil vse ukradeno. Od onega časa ni kapetanu ničesar več zmanjkalo.

3. Burlamacchi.

Arezzo (čijaj: Aréco) je mesto v srednji Italiji. V stolni cerkvi tega starikavega mesta je slikal v davno minolih in srečnejših časih imeniten slikar po imenu Burlamacchi (reci: Burlamaki). Ker je dobro vedel, da le delo hvali mojstra, si je vrlo prizadeval, da bi na daleč zaslul s svojimi umotvori. Imel je pa revež pri tem vendarle smolo. Ko je bil namreč skoro že izgotovil nekoč prelepo podobo, dobi jo neko jutro, prišedši po navadi v cerkev, hudo zamazano in počeckano. Seveda ga je to zadelo, kakor strela iz jasnega, zlasti še, ker je bil vroče krvi italijanske. Rotil se je in se zaprisegel, da ubije škodljivca, da le zve zanj. Polagoma pa se je potolažil in je spretno osnažil skvarjeno podobo. Ali drugo jutro jo najde še bolj zamazano in načekano. Kdo naj popiše njegov srd? Ni se dal utolačiti. Podobo je sicer zopet osnažil, toda zvečer skrivaj nastavi štiri obožene stražnike, ki naj bi zalotili in ujeli zločinca.

Pazljivo in zvesto so vršili stražniki poverjeni jim posel. Res, pozno v noč, ko je bilo po mestu že vse tiho, zaslišijo, kako nenadoma zaškrip-

ljejo vrata na koru ter se odprejo. Koj na to čujejo, kako nekdo tiho tava po koru.

„Imamo ga ptička“, si mislijo, pa nastavijo oprezno puške in ogledujejo bistro, kam pojde namišljeni zločinec. Pa glejte si no! Kdo naj izrazi njih čudo?! Zločinec ni bil človek, nego bila je škofova opica, ki je uhajala iz škofovega dvorca skozi priprta vrata v cerkev in uganjala tukaj svoje burke.

Strme opazujejo stražniki, kako poredna opica, prišedši s kora v cerkev, poskoči na oder, pa zgrabi za čopič, ga v barvi omoči pa hlastno potegne po podobi! Opazila je bila čez dan slikarja pri delu, in zdaj ga je prišla nerodno posnemati.

Drugi dan je izvedel razsrjeni slikar, da nima opraviti s hudobnim človekom, marveč z nagajivo, neumno opico.

* * *

Žal, da se jezimo večkrat tudi mi, ne vede, zakaj. Žal, da peklenska opica — satan, često omadežuje in grdo ognusi prelepo podobo naše duše. Ali si pa prizadevamo, da zasačimo in se obranimo te nam sovražne opice.

Ti, ki rad posnemaš Burlamacchija v srdu, posnemaj ga tudi v skrbi!

To je bilo ...

To je bilo, to je bilo,
ej, kaj pravil bi vam, kdaj!
Neprestano na zemljici
je cvetel dehteči maj.

In ljudje so bili dobri,
greha nihče ni poznal,
oj, zato pa tudi snežec
nikdar ni na zemljo pal.

A hudobec nagajivi
greh zanesel je na svet,
z njim je prišla kruta zima,
beli snežec, mrzli led ...

Sokolov.

Listje in cvetje.

Koristna zabava.

(VII. Težišče.)

Da so poizkusi o težišču res mnogovrstni in zanimivi, kakor smo trdili zadnjič, se lahko sam prepričaš:

V nepretritek svinčnik ali v primerno leseno palčico (Sl. 1.) vbôdi pošev konico rezila žepnega noža, pa poizkušaj nožev držaj toliko časa nagibati, dokler ne najdeš ravno-